

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายเฉลิมพล เอกอรุณกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๕๕/๒๕๕๑

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๓

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุสมควรที่จะสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประเด็นที่สอง กรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องจะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ อีกไม่ได้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคผู้ถูกร้องถูกยุบไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่หนึ่ง พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคผู้ถูกร้องเป็นพรรคการเมือง จึงต้องมีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี การจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองนั้น มาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕) กำหนดให้ต้องกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ออกประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง วิธีการรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ กำหนดวิธีการรายงานไว้แล้ว พรรคผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แจ้งให้ผู้ร้องทราบภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า แม้พรรคผู้ถูกร้องได้จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการพรรคการเมืองของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่งให้ผู้ร้องก็จริง แต่จากการตรวจสอบพบว่า

รายงานดังกล่าวไม่ได้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคผู้ถูกร้อง จึงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕) และไม่ถูกต้องตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมืองที่กล่าวข้างต้น ผู้ร้องอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง แจ้งให้ผู้ถูกร้องจัดทำรายการการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและให้เป็นไปตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕) แล้วแจ้งผู้ร้องภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ซึ่งผู้ถูกร้องไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด ผู้ร้องจึงมีหนังสือให้ผู้ถูกร้องชี้แจงภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ผู้ร้องกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ปรากฏว่าผู้ถูกร้องมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕)

ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ถูกร้องได้ยกข้ออ้างต่าง ๆ เพื่อแสดงว่า ผู้ถูกร้องได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้ออ้างสำคัญก็คือ ผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคของผู้ถูกร้องต่อผู้ร้องแล้ว ทั้งการลาออกจากราชการของกรรมการบริหารพรรครวม ๑๓ คน ทำให้ไม่มีกรรมการบริหารพรรคที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคของผู้ถูกร้อง เป็นการเปลี่ยนแปลงรายการตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง (๕) ที่จัดแจ้งไว้กับนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งหัวหน้าพรรคการเมืองต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง แล้วเมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคของผู้ถูกร้อง ทั้ง ๑๓ คน ก็ต้องถือว่าผู้ถูกร้องยังคงมีหัวหน้าพรรคการเมืองที่สามารถดำเนินการให้การจัดทำรายการการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาเป็นไปโดยถูกต้อง ตามบทบัญญัติของกฎหมาย และเสนอต่อผู้ร้องได้ ข้ออ้างของผู้ถูกร้องจึงรับฟังไม่ได้

จึงเห็นว่าผู้ถูกร้องมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕) กรณีจึงมี

เหตุที่จะตั้งยุบพรรคผู้ถูกร้องได้ ตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง ส่วนข้ออ้างอื่นของผู้ถูกร้องไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลเปลี่ยนแปลงไป

ประเด็นที่สอง พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗ บัญญัติว่า ในกรณีที่พรรคการเมืองต้องยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืน มาตรา ๔๒ วรรคสอง ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจดแจ้ง การจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจดแจ้ง การจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป บทบัญญัติดังกล่าวนี้ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยผลของการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดให้ ศาลรัฐธรรมนูญต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด กฎหมายมิได้ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญที่จะใช้ดุลพินิจ ตั้งเป็นอื่นได้

ดังนั้น เมื่อมีเหตุให้พรรคผู้ถูกร้องต้องยุบ เพราะฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสองแล้ว ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร ของพรรคผู้ถูกร้อง จะจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรค หรือมีส่วนร่วมในการจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่ วันที่พรรคผู้ถูกร้องต้องยุบไป

จึงวินิจฉัยว่าให้ยุบพรรคกฤษฎิ์ไทยมั่นคง ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง และให้ ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคผู้ถูกร้องจะจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคผู้ถูกร้องถูกยุบไป ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗

นายเฉลิมพล เอกอรุ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ